

STRATEGIJA IFLA 2019-2024

Knjižničarske novice, letnik 30, 6, 2020

**Naša vizija so močne in povezane
knjižnice in knjižničarji, ki so gonilna
sila izobraženih, informiranih in
vključujočih družb.**

Mi smo IFLA

UVOD: GLOBALNI GLASNIK KNJIŽNIC

Mednarodna zveza bibliotekarskih društev in ustanov je edinstvena organizacija: zaradi številnega članstva, širine svojega poslanstva in sposobnosti spodbujanja, vključevanja, podpiranja in povezovanja zavzema edinstveno vlogo v knjižnični in informacijski dejavnosti v svetovnem merilu.

IFLA s promoviranjem knjižnične in informacijske dejavnosti zastopa knjižnice in knjižničarje na svetovni ravni ter krepi usposobljenost svojih članov (društev, ustanov in posameznikov) za zagovorništvo ter izvajanje knjižničnih in informacijskih storitev, ki bogatijo življenja.

To počnemo s povezovanjem največjih strokovnjakov knjižničarstva – 1200 prostovoljcev, ki sodelujejo v strokovnih službah IFLA – in tudi s predano ekipo na sedežu IFLA ter z regionalnimi uradi in jezikovnimi centri, ki nam omogočajo delovanje v sedmih jezikih.

NAŠA STRATEGIJA: NAČRT ZA PRIHODNOST

Ta dokument je pomemben korak pri uresničevanju strateške vizije IFLA z akcijskim načrtom. Je dosežek edinstvenega vključujočega procesa – IFLA Global Vision – ki se je začel marca 2017.

V razpravi o prednostih in priložnostih knjižničarstva je sodelovalo več deset tisoč knjižničnih in informacijskih delavcev iz več kot 190 držav, ki so s svojimi prispevki postavili temelj te strategije.

Strokovne službe IFLA in upravni odbor so zato v sodelovanju z ekipo na sedežu IFLA izoblikovali ta dokument. Pri delu so se opirali tudi na oceno IFLA-ine prednosti in njeno zavezanost ciljem trajnostnega razvoja Združenih narodov. Upravni odbor IFLA je dokument potrdil 12. aprila 2019.

STRUKTURA: PROGRAM ZA PRIHODNOST

Strategija IFLA 2019–2024 je dokument, namenjen razvoju knjižničarstva in ki so ga zasnovali knjižničarji.

Je referenčni dokument, namenjen tako IFLA-ine strokovnim službam in ekipi na sedežu IFLA, regionalnim uradom in jezikovnim centrom kot tudi vsem našim članom in vsem, ki delujejo v knjižnični in informacijski dejavnosti. Verjamemo, da bo prispeval k oblikovanju novih energij in sinergij.

Naše strateške usmeritve so osredotočene na štiri področja, ki jih želimo uresničiti pri izvajanju svojih nalog:

- 1. Okrepiti vlogo knjižnic v svetu.**
- 2. Spodbuditi in izboljšati strokovno delo v praksi.**
- 3. Povezati in okrepiti knjižnično in informacijsko dejavnost.**
- 4. Izboljšati lastno organizacijo.**

V vsaki strateški usmeritvi so štirje ključni cilji, ki ponujajo okvir ukrepov za krepitev dejavnosti in uresničitev vizije.

NAŠA VIZIJA

Močne in povezane knjižnice in knjižničarji, ki so gibalo izobraženih, informiranih in vključujočih družb.

NAŠE POSLANSTVO

Navdihniti, vključiti, spodbuditi in povezati knjižnično in informacijsko dejavnost na globalni ravni.

NAŠE VREDNOTE

- Podpiranje načel svobode dostopa do informacij, idej in umetniških del ter svobode izražanja, opredeljene v 19. členu Splošne deklaracije človekovih pravic.
- Prepričanje, da posamezniki, skupnosti in organizacije potrebujejo neomejen in pravičen dostop do informacij, idej in umetniških del za svojo socialno, izobraževalno, kulturno, demokratično in ekonomsko blaginjo.
- Prepričanje, da visokokakovostne knjižnične in informacijske storitve pomagajo zagotavljati ta dostop.
- Zaveza, da se vsem članicam zveze omogoči sodelovanje in uveljavljanje lastne dejavnosti ne glede na državljanstvo, etnični izvor, spol, geografsko lego, jezik, politično filozofijo, raso, vero ali druge okoliščine.

POZIV K UKREPANJU

Strategija je rezultat idej in globalnega sodelovanja v knjižničarstvu.

A vendar je le mejnik, ne končni cilj. To ni le dokument, namenjen branju, temveč tudi ukrepanju, saj ima pri gradnji naše prihodnosti vsakdo svojo vlogo. Uspeh strategije bo naš skupni uspeh, a od vsakega od nas je odvisno, ali bomo prispevali svoj delež.

Štiri strateške usmeritve in šestnajst ključnih ciljev pomeni le okvir za tisoče, morda celo milijone posameznih ukrepov, potrebnih za preoblikovanje našega področja in uresničitev naše vizije.

Razmislite, s katerimi dejanji lahko prispevate k doseganju ciljev strategije tako posamično kot v skupini. Kaj lahko storite, da posredujete sporočilo strategije ter vključite tudi druge, tako kot ste bili tudi sami spodbujeni in vključeni?

Izmenjujte dobre prakse, vzpostavljajte povezave in razširjajte informacije.

Skupaj lahko ustvarimo močno in združeno knjižnično mrežo, ki bo pomagala pri oblikovanju izobražene, informirane in vključujoče družbe.

Mi smo IFLA

1. STRATEŠKA USMERITEV

KREPITEV VLOGE KNJIŽNIC V SVETU

Spoznavamo in razumemo prednostne naloge celotnega področja ter širimo sporočilo s promocijo knjižnic in njihovih vrednot na svetovni in regionalni ravni. Z vpogledom, zaupanjem in avtoriteto razpravljamo o ustreznih politikah, ki prepoznavajo knjižnice kot ključne vrednote skupnosti in so pogloblitvega pomena za doseganje razvojnih programov. Kot spoštovan partner smo dejavno prisotni v mednarodnih organizacijah in na srečanjih.

Ključni cilji

1.1 Izpostavljamo vpliv knjižnic pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja

Kot izhodišče za učinkovito zagovorništvo knjižnic bomo izdelali kakovostna orodja, ki bodo zunanjim javnostim prikazala prispevek knjižnic k različnim vidikom razvoja družbe.

1.2 Uveljavljamo dejavno prisotnost v mednarodnih organizacijah in na sestankih kot cenjen sogovornik

Okrepili bomo povezave s ključnimi mednarodnimi institucijami za sooblikovanje zakonov, smernic in programov, ki koristijo knjižnicam. Sprejeli bomo strateški in dolgoročni pristop ter gradili ugled pomembnega partnerja.

1.3 Sodelujemo s knjižničnimi združenji za prepoznavanje ključnih pravnih in finančnih težav, s katerimi se srečujejo, in zavzemamo se za spremembe

V tesnem sodelovanju s člani bomo okrepili svoje razumevanje in sposobnost zagotavljanja podpore zagovornikom prednostnih področij na nacionalni in regionalni ravni, vključno z opismenjevanjem, učenjem, branjem, inovacijami in dostopom do znanja ter dediščine. To bomo dosegli z neposrednim sodelovanjem, svetovanjem in pripravo kakovostnih gradiv za zagovorništvo.

1.4 Oblikujemo javno mnenje in razpravo o odprtem dostopu in knjižničnih vrednotah, vključno z intelektualno svobodo in človekovimi pravicami

Zagotovili bomo uporabno in strokovno vodstvo v podporo odprtemu dostopu in širšim vrednotam našega področja. Naš namen je olajšati razumevanje vloge knjižnic kot zagovornic intelektualne svobode, spodbuditi razmišljanje, uskladiti ukrepe in jih zagovarjati tudi zunaj stroke.

2. STRATEŠKA USMERITEV

SPodbujanJE IN IZBOLJŠANJE STROKOVNEGA DELA

Stroko navdihujemo z razmišljanji, spodbujamo nove in obetavne pristope. Razvoj knjižnic vodimo s standardi, smernicami in dobrimi praksami. Ponujamo orodja in vire, potrebne za občutek pripadnosti skupnosti, za lažje izvajanje skupnih korakov in podpiranje inovativnih programov ter ukrepov. Prizadevamo si varovati, krepiti in promovirati svetovno kulturno dediščino v vseh njenih raznolikih oblikah, vključno s tradicionalnimi, zgodovinskimi, avtohtonimi in sodobnimi izrazi.

Ključni cilji

2.1 Ustvarjamo, uporabljamo in delimo ključne vire in gradivo, ki spodbujajo stroko

Utrdili bomo svoj položaj vozlišča za zanesljiva in izvirna raziskovanja o knjižnici in informacijski pokrajini. Skrbeli bomo za sodobne podatke, spoznanja in inovativne ideje, ki so temelj vsakega razmisleka o knjižnicah, ter tudi za ključna poročila, ki pospešujejo inovacije.

2.2 Redno zagotavljamo kakovostne vsebine, informacije in druge komunikacijske izdelke za vključitev in spodbujanje knjižnic

Ustaljeno komuniciranje spodbuja dejavno razmišljanje v stroki, izziva trenutne ustroje in vedenja ter knjižnicam v svetu zagotavlja razumevanje, zavzetost in orodja za ukrepanje.

2.3 Razvijamo standarde, smernice in druge dokumente, ki prispevajo k promociji dobrih strokovnih praks

Kot reprezentativna svetovna knjižnična organizacija bomo razvili standarde, smernice in druge dokumente, ki vsem vrstam knjižnic omogočajo, da izboljšajo svoje delo in se prilagajajo spreminjajočemu se svetu, spremljajo in prevzemajo nove tehnologije za izpolnitev pričakovanj uporabnikov.

2.4 Zagotavljamo orodja in infrastrukturo, ki podpirajo delo knjižnic

Delo stroke bomo podprli z dobro oblikovanimi praktičnimi orodji in platformami na področjih, na katerih ima IFLA edinstveno in močno vlogo, ter prispevali k učinkovitemu zagotavljanju in izvajanju knjižničnih storitev in nalog.

3. STRATEŠKA USMERITEV

POVEZOVANJE IN KREPITEV KNJIŽNIČNE IN INFORMACIJSKE DEJAVNOSTI

Smo središče dialoga in ukrepanja, motor povezanega in usklajenega knjižničnega področja, za katero je značilen iskren duh sodelovanja in na katerem ni spregledan noben knjižničar. Združujemo strasti, zagotavljamo platforme ter omogočamo inovacije, učenje in strokovni razvoj na vseh ravneh. Tako se odzivamo na trenutne izzive in priložnosti ter pomagamo knjižničarjem, da ponujajo visokokakovostne storitve, ki ustrezajo potrebam skupnosti, ter spodbujamo pismenost, inovacije, ohranjanje dediščine in dostop do informacij vsem uporabnikom.

Ključni cilji

3.1 Zagotavljamo odlične možnosti za osebno povezovanje in učenje

Z omogočanjem dostopa do novih znanj ter spodbujanjem izmenjave idej bomo omogočili več priložnosti za osebna srečanja kot prizorišča za povezovanje knjižničnega sveta in odpravljali ovire za sodelovanje.

3.2 Podpiramo virtualno mreženje in povezave

Razvili bomo okolje kontinuiranega sodelovanja na knjižničnem področju, in sicer z orodji za virtualno mreženje, ki omogočajo, da se vsak knjižničar vključi v skupni pogovor.

3.3 Krepimo vlogo knjižničarstva na nacionalni in regionalni ravni

S podpiranjem knjižničnih združenj, institucij in mrež na vseh ravneh bomo povečali dejavnosti knjižničnega področja za izvajanje ukrepov, prilagojenih regionalnim in državnim značilnostim ter potrebam.

3.4 Zagotavljamo ciljno usmerjeno učenje in strokovni razvoj

Zagotovili bomo različne možnosti učenja in skrbeli za posodabljanje obstoječih praks. Okrepili bomo sposobnost evalvacije in sodelovanja s skupnostmi. Usposobili in povezali bomo prihodnje voditelje, vsak knjižničar pa bo postal zagovornik.

4. STRATEŠKA USMERITEV

IZBOLJŠANJE

LASTNE ORGANIZACIJE

Povečali bomo svoje sposobnosti za izpolnjevanje sedanjega in prihodnjega poslanstva. Dolgoročno se pripravljamo na razvoj ambicioznih, a realnih načrtov za trajnost in stabilnost.

Ključno je prizadevanje za povečanje in raznolikost članstva, utrjevanje prisotnosti na regionalni ravni in dejavno vključevanje članov z ustrezno strokovno strukturo in najrazličnejšimi možnostmi prostovoljstva. Povečali bomo svojo prepoznavnost in zagotovili učinkovite, uspešne in inovativne storitve ter podporo.

Ključni cilji

4.1 Spodbujamo dolgoročno finančno stabilnost organizacije

Načrtovali bomo prihodnost, razvijali finančne strategije in možnosti za dolgoročno vzdržnost, ki bodo temeljile na dobrem razumevanju potencialnih partnerstev in sposobnosti za izkoriščanje novih priložnosti.

4.2 Učinkovito izkoriščamo svoje človeške vire in omrežja

Z dinamičnimi oddelki in enotami, odlično ekipo na sedežu IFLA, učinkovitimi regionalnimi uradi, jezikovnimi centri ter zanimivimi in raznolikimi priložnostmi za prostovoljstvo bomo povečali potencial vseh sodelujočih ter spodbudili spremembe in inovacije.

4.3 Vključujemo čim bolj številčno in raznoliko članstvo

S strategijo članstva, ki spodbuja raznolikost, zavzetost in ukrepanje, bomo okrepili položaj najbolj reprezentativne svetovne knjižničarske organizacije. Prepoznavni smo kot organizacija, ki prisluhne svojim članom in izpolnjuje njihova pričakovanja.

4.4 Povečujemo svojo prepoznavnost z odličnimi in inovativnimi komunikacijami

Okrepili bomo svojo blagovno znamko in sposobnost zagotavljanja visokokakovostnih, učinkovitih in angažiranih komunikacij, prilagojenih potrebam svetovne knjižnične in informacijske skupnosti.

**Bili ste ključ
razvoja naše strategije
- in ste ključ
do njenega uspeha.
Ukrepajte!**

**International
Federation of
Library
Associations and Institutions**

Izvorni naslov: The IFLA Strategy 2019-24
Prevod: Narodna in univerzitetna knjižnica
Leto izida: 2020